

ÅLANDS MILJÖ- OCH HÄLSOSKYDDSMYNDIGHET

Prövningsnämnden

Norragatan 17, 22 100 Mariehamn

Tel. (018) 528600 växel, Fax. (018) 528601

www.miljohalsoskydd.ax

MILJÖTILLSTÅND

Beslut nummer Diarienummer
ÅMH-Pn 39/08 2008-1114

Beslutsdatum
22.10.2008

Sökanden

Oy Shell Ab
Nejlikvägen 17
01300 Vanda

Ärende

Ansökan avser miljötillstånd för upplagring av flytande bränsle om 176 m³ vid Oy Shell Ab:s befintliga distributionsstation i Mariehamn.

Den ansökta verksamheten är tillståndspliktig enligt:

- 11 § LL (2001:30) om miljöskydd och miljötillstånd (miljöskyddslagen),
- bilaga 1 punkt 16 b) LF (2000:35) om miljöskydd och miljötillstånd (miljöskyddsförordningen),
- 6 kap, 18 § 1 mom. punkt o) Vattenlag (1996:61) för landskapet Åland (vattenlagen).

Ansökan innehåller en i 13 § 2 mom. miljöskyddslagen samt i 6 kap 26 § vattenlagen avsedd begäran om verkställande av beslutet även om det inte vunnit laga kraft.

Beslut

Miljötillstånd

Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet beviljar med stöd av 24 § miljöskyddslagen Oy Shell Ab miljötillstånd för verksamhet avseende upplagring av flytande bränsle för 176 m³ vid distributionsstation på fastighet nr 1 i kvarter 20 i stadsdelen Nyängen i Mariehamn.

Giltighet

Detta tillstånd gäller tillsvidare.

Ansökan om granskning och revidering av tillståndsvillkor ska lämnas till Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet senast 30.11.2018. I det fall att ansökan om revidering av tillståndsvillkor inte görs inom den föreskrivna tiden förfaller tillståndet i enlighet med 33 § 2 mom. miljöskyddslagen.

Tillståndshavaren kan utföra projektet i enlighet med tillståndsbeslutet trots eventuellt sökande av ändring om denna, i händelse av att tillståndsbeslutet upphävs eller tillståndsvillkoren ändras, ställer en garanti på 15 000 euro hos Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet. Ålands förvaltningsdomstol kan, vid besvär, förbjuda att beslutet verkställs.

Ersättning

Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet har prövat frågan om ersättning enligt 7 kap. 8 § vattenlagen. Myndigheten konstaterar att nedanstående tillståndsvillkor utgör sådant skydd att verksamheten inte kommer att orsaka sådan skada som ligger till grund för ersättning enligt 7 kap. 4 och 6 §§ i vattenlagen.

Miljökonsekvensbedömning

Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet har övervägt behovet av miljökonsekvensbedömning i enlighet med 2 och 3 § § i landskapsförordning (2006:86) om miljökonsekvensbedömning. Till underlag för detta beslut krävs inte en miljökonsekvensbedömning.

Villkor

Tillståndshavaren ska följa nedanstående villkor utfärdade med stöd av 25 § och 26 § miljöskyddslagen samt 4 kap. 7 § och 6 kap. 28 § vattenlagen.

1. Tillståndshavaren är ansvarig för skada, men och annan förlust av förmån som möjligen förorsakas av verksamheten.
23 § och 25 § miljöskyddslagen samt 4 kap. 7 § vattenlagen
2. Tillståndshavaren ska utse en ansvarig person som är kompetent att övervaka anläggningen så att miljötillståndet följs. Personens namn och kontaktuppgifter ska meddelas till Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet. Vid byte av ansvarig person ska uppgifterna uppdateras.
23 § och 26 § 1 mom. miljöskyddslagen
3. Kemikalier ska hanteras och användas så att spill eller läckage undviks samt så att de inte förorenar miljön eller orsakar olägenhet utöver vad deras faktiska bruk föranleder. Information om kemikalier som används inom verksamheten ska meddelas till Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet.

Då kemikalier förvaras på området ska det ske kontrollerat i täta, förslutna och ändamålsenliga kärl så att risk för förorening av miljön eller risk för människors hälsa förhindras. Kemikaliebehållare och –förråd ska vara placerade så att behållare inte riskerar att välta, utsätts för extrema temperaturer eller på annat sätt kan komma att skadas. Förvaringsutrymmen utomhus ska vara låsbara.

All personal som kommer i kontakt med kemikalier, bränsle och andra brännbara vätskor som lagras eller mellanlagras på området ska känna till

kemikaliernas huvudsakliga egenskaper och hur de ska hantera eventuella olyckor. Svenskspråkiga skyddsinformationsblad för de använda kemikalierna ska finnas lätt tillgängliga i verksamheten. Utrustning för uppsamling av eventuellt spill eller läckage ska finnas tillgängligt på anläggningen.

5 §, 7 § och 25 § punkt 5 miljöskyddslagen

4. Avfallshanteringen ska följa landskapslagen om renhållning (1981:3) och gällande kommunala föreskrifter samt skötas så att miljöförorening och olägenhet för människors hälsa förhindras. Allt avfall och farligt avfall ska separeras och hanteras med hänsyn till principen om bästa tillgängliga teknik samt förvaras i märkta och för ändamålet avsedda kärl. Avfallet ska återvinnas om det är tekniskt möjligt till en rimlig kostnad. Avfall och farligt avfall får endast transporteras eller lämnas till en av myndigheterna godkänd mottagare för ifrågavarande avfall.

Slam och olja från oljeavskiljare och spilloljetankar (avfallskod 130502* och 13506*), slam från slamavskiljare (130503*) samt oljehaltigt vatten från oljeavskiljare (130507*) ska hanteras och behandlas som farligt avfall och föras till en godkänd mottagare. Övrigt oljeavfall som uppkommer vid läckage eller spill av olja på området ska uppsamlas och hanteras på motsvarande sätt. Vid transport och överlåtelse av avfall och farligt avfall ska mängd och typ av avfall antecknas i driftsjournalen, vilken upprättas enligt villkor 10.

Vid grävning och anläggningsarbeten på fastigheten ska innehållet i de jord- och schaktmassor som grävs upp utredas genom tillräcklig provtagning i enlighet med villkor 11. Ifall massorna innehåller branschtypiska föroreningar som överstiger de gränsvärden som anges för mindre känslig markanvändning i förordning (2006:124) om hantering av jord- och muddermassor, ska dessa behandlas som avfall.

25 § punkt 2) miljöskyddslagen, 8a - 8f, 9 och 13 §§ LL (1981:3) om renhållning (renhållningslagen), 6 § och bilaga 2 LF (2006:124) om hantering av jord- och muddermassor

5. Cisternerna ska ha hela och fungerande överfyllnadsskydd, larm samt övervakning av mellanrummet hos de dubbelmantlade cisternerna. Påfyllnadsrören till underjordiska cisterner ska förses med avrinningsbassäng eller spärrbrunn, vars volym är minst 1,5 gånger tömningsslangens volym. Cisternerna ska kontinuerligt underhållas och då cisterner ersätts eller väsentlig utrustning byts ut ska detta anmälas till myndigheten. Uppgifter om spill eller läckage från cisterner eller dess påfyllnad och störningens omfattning ska antecknas i driftsjournalen i enlighet med villkor 10.
25 § punkt 3 och 5 miljöskyddslagen samt 4 kap. 7 § 1-2 mom. vattenlagen

6. Cisternernas påfyllnads- och luftrör ska vara utrustade med anordning för att tillvarata bensinångor. Målreferensvärdet¹ på minst 0,01 viktprocent av den årliga volymomsättningen bensin ska följas. Uppgifter och utredning över de årliga målreferensvärdena ska antecknas i driftsjournalen i enlighet med villkor 10.

25 § punkt 1 och 5 miljöskyddslagen, 1 § punkt 9 LF (2001:38) om tillämpning i landskapet Åland av vissa riksförfattningar rörande åtgärder mot förorening av luften

7. Ytor för bränslehantering ska vara hårdgjorda och beständiga och möjliggöra kontrollerad uppsamling av bränslespill och -läckage. Ytorna ska förses med kanter och lutningar för att förhindra spridning till omgivningen och för att effektivt avleda spill till dagvattensystemet. Ifall läckage av bränsle uppstår på någon yta ska denna omedelbart invallas och det flytande bränslet avledas genom systemet för oljeavskiljning alternativt uppsamlas och behandlas som avfall.

Den nya påfyllnadsplatsen ska förses med tät yta och avlopp som leds till ett system för oljeavskiljning. Även ytorna under bränsleutdelningsplatsen ska förses med underlag och avrinning till avloppsbrunnar, vilka leds till systemet för oljeavskiljning.

25 § punkt 5 miljöskyddslagen, 4 kap. 7 § 2 mom. vattenlagen

8. Tillståndshavaren ska vidta tillräckliga skyddsåtgärder för att yt- och grundvatten i omgivningen skyddas från förorening genom att uppsamla och leda bort dagvatten. Ett system för uppsamling och avledning av dagvatten ska finnas i enlighet med situationsplan 270-V-1b /23.10.79. Situationsplanen ska uppdateras då väsentliga förändringar i systemet utförs och inlämnas till Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet.

Ett tillräckligt antal kontrollbrunnar ska ordnas för provtagning och kontroll av dagvattnets kvalitet och oljeavskiljarnas funktion. Utloppet från områdets dagvattensystem ska vara reglerbart och kunna stängas av vid olyckor eller exceptionella situationer.

Ett system för oljeavskiljning ska finnas. Oljeavskiljarna ska dimensioneras för det flöde som ska behandlas. Oljeavskiljarna ska underhållas och skötas. Tömning av oljeavskiljaren ska ske minst en gång per år för att säkerställa dess funktion. Underhåll och tömning ska antecknas i driftsjournalen i enlighet med villkor 10.

Säkerhetsanordningar som ventilationsledningar och -schakt samt granskningsbrunnar ska utformas så att läckage och olyckor förebyggs.

¹ Med målreferensvärde avses den totala årliga förlusten av bensin till följd av lagringen av bensin och påfyllnad av varje behållare vid ett upplag.

Säkerhetsanordningar, vårdschakt och -luckor ska underhållas kontinuerligt och underhållet antecknas i driftsjournalen.

25 § punkt 1, 3 och 5 samt 3 mom. miljöskyddslagen, 4 kap. 7 § vattenlagen

9. För utsläpp av dagvatten ska ett kontrollprogram finnas. Kontrollprogrammet ska innehålla uppgifter om vilka analyser av dagvattnet som utförs för tillräcklig kontroll av dagvattnets kvalitet. Kontrollprogrammet ska åtminstone innehålla uppskattad mängd dagvatten som släpps ut per månad samt analyser av pH, konduktivitet, oljeindex (totalhalt olja), bly, krom, koppar, kadmium, nickel och zink. Två provtagningar per år ska utföras, en på våren och en på hösten, och ytterligare stickprover kan vid behov krävas av Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet. Resultaten från provtagningar samt eventuella åtgärder med anledning av resultaten ska antecknas i driftsjournalen i enlighet med villkor 10.

26 § 1 och 3 mom. miljöskyddslagen

10. En driftsjournal ska föras över verksamhetens miljökonsekvenser. Innehållet av driftsjournalen framgår i villkoren till detta beslut. Därtill antecknas datum för uppgifterna samt vid olyckstillbud eller läckage anges typ och mängd av bränsleprodukter som för tillfället lagras på området. Driftsjournalen ska bevaras 5 år vid anläggningen och på anmodan visas vid inspektion eller tillställas Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet. Information om olyckor och exceptionella situationer ska dessutom meddelas till myndigheten.

26 § 1 mom. miljöskyddslagen

11. Provtagning enligt villkor i beslutet eller kontrollprogrammet ska utföras av en av myndigheten godkänd provtagare med iakttagande av god laboratorised under förhållanden som är representativa för verksamheten. Proven ska analyseras av ett ackrediterat laboratorium (ISO 9000, En 45000, ISO/IEC 17025 eller motsvarande), eller då fältprovtagning genomförs ska tillräckligt antal prover verifieras i ackrediterat laboratorium. Resultatet av provtagningarna enligt kontrollprogrammet samt eventuella kommentarer om åtgärder/olyckor ska inlämnas årligen till myndigheten.

25 § punkt 1, 26 § 1 mom. miljöskyddslagen

Beslutsmotiveringar

Miljöpåverkan från Oy Shell Ab:s verksamhet består av utsläpp till luft från bränsle vid transporter, bränslepåfyllning, bränsleutdelning och risk för utsläpp från hantering av vanligt och farligt avfall, oljeavskiljning via brunnar, avrinning med dagvatten samt risk för oavsiktliga utsläpp till luft, mark och vatten vid olyckor.

Oy Shell Ab:s anläggning och verksamhet finns på fastigheten nr 1 i kvarter 20 i stadsdelen Nyängen, Mariehamn. Området är klassat som kvartersområde för

servicestation för motorfordon enligt Mariehamns stadsplan från 14.01.1978. Trafiklösningarna till och från fastigheten är utformade så att de inte kränker allmänt eller enskilt intresse. Oy Shell Ab:s anläggning har inte tidigare omfattats av miljötillstånd för sin verksamhet då lagringen på området inte varit mer än 100 m³ flytande bränsle.

Myndigheten konstaterar efter att ha prövat förutsättningarna för tillstånd att verksamheten med iakttagande av de i tillståndet givna tillståndsvillkoren är förenlig med miljöskyddslagen och den lagstiftning som nämns i 11 § i samma lag och kan beviljas miljötillstånd. Förutsättningarna för platsen enligt 4 kap. 6 § vattenlagen uppfylls då verksamheten med beaktande av befintlig insamling och avledning av dagvattnet samt åtgärder i enlighet med villkoren medför endast liten risk för olägenhet för vattenmiljön. Vid tillståndsprövningen har dessutom de allmänna miljöskyddsprinciperna i 4 § miljöskyddslagen beaktats i den mån det inte har ansetts oskäligt att uppfylla dem.

För verksamheten har med stöd av miljöskyddslagen 25-26 §§ och vattenlagens 4 kap. 7 § och 6 kap. 28 § fastställts tillståndsvillkor som förhindrar, förebygger och begränsar föroreningar. Då verksamheten potentiellt kan ge upphov till sådan miljöförorening som avses i miljöskyddslagens 3 § 1 moment regleras tillståndet med villkor för verksamhetens kemikalie- och avfallshantering, cisternernas tekniska anordningar, tillvaratagande av bensinångor, dagvattenuppsamling och avledning inklusive oljeavskiljning och dagvattenkvaliteten, utformning av ytor där påfyllnad av bränsle sker samt förändret av driftsjournal och rapportering vid olyckor. Då villkoren fastställts har nyttan av åtgärderna vägts mot kostnaderna för desamma. I beslutet har även beaktats bestämmelserna i LL (1982:82) om naturvård samt vad som i övrigt bestämts för att trygga allmänna och enskilda intressen. Avfall och farligt avfall ska separeras och förvaras i lämpliga behållare skilt från varandra och farligt flytande avfall ska hanteras övertäckt i täta behållare för att erhålla en miljösäker avfallshantering. Förorening från hantering av farligt avfall såsom läckage, spill eller utsläpp samt felaktig hantering ska undvikas i enlighet med 7 och 9 §§ miljöskyddslagen samt att avfallet ska transporteras och överlätas till godkända mottagare och anläggningar enligt 8f § 2 mom. renhållningslagen. All hantering av avfall ska ske enligt 8a - 8d §§ renhållningslagen på ett sådant sätt att omgivningen skyddas från påverkan.

Vid fastställande av villkor för cisternernas tekniska anordningar och övervakning av dessa har gällande lagstiftning för distributionsstationer enligt landskapsförordning (2004:14) om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om explosionsfarliga ämnen och kemikalier 3 § punkt 3 (FFS 415/1998) samt angivna standarder för cisterner följts och myndigheten har beaktat möjligheten till tekniska åtgärder samt principen om bästa tillgängliga teknik enligt miljöskyddslagens 3 §. Installering och upprätthållande av överfyllnadsskydd, larm samt övervakning av mellanrummet

hos dubbelmantlade cisterner skapar en grund för framgångsrik skötsel av verksamheten i enlighet med miljöskyddslagen 22 §. Tillräcklig kontroll och övervakning över verksamhetens konsekvenser på miljön erhålls då övervakningslarm kombineras med egenkontroll i form av förande av driftsjournal över underhåll och läckage mm.

I enlighet med landskapsförordning (2001:38) om tillämpning i landskapet Åland av vissa riksförfattningar rörande åtgärder mot förorening av luften 1 § punkt 9 (FFS 468/1996) om utsläpp från behållare på ett upplag ska målreferensvärdet för den totala årliga förlusten av bensen till följd av lagringen av bensen och påfyllnad av varje behållare vid ett upplag vara under 0,01 viktprocent av den årliga volymomsättningen bensen.

Enligt 4 kap. 7 § vattenlagen är tillståndshavaren skyldig att iaktta de skyddsåtgärder, tåla de begränsningar samt iaktta de försiktighetsmått i övrigt som skäligen kan fordras för att förebygga eller avhjälpa risk för försämring av vattenkvalitet. Enligt 4 kap. 8 § vattenlagen är utsläpp till grundvatten av vissa farliga ämnen förbjudet. Genom 1 § vattenförordning (1996:77) för landskapet Åland krävs tillstånd för att till ytvatten få släppa ut vissa farliga ämnen. Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet konstaterar att verksamheten inte sker på ett område med skydd för grundvattnet men att dagvatten ska uppsamlas och avledas kontrollerat från ytor där bränslehantering sker i syfte att dagvattnets utsläpp och kvalitet ska kunna kontrolleras och behandlas. Dagvattnet ska ledas via oljeavskiljare innan det får avledas från området. Oljeavskiljare, av tillräcklig dimension baserat på verksamhetens omfattning ska skötas och underhållas samt tömmas åtminstone en gång per år för att minska belastningen på vattenmiljön (recipienten). Provtagning av dagvatten ska ske minst 2 gånger per år och resultaten journalföras för att övervakning och egenkontroll ska kunna ske. Ytornas utformning regleras även för att förhindra avrinning till omgivningen samt bidra till effektiv dagvattenhantering. Vid olyckor eller exceptionella situationer riskerar större mängder bränsle läcka ut i vattenmiljön varvid det är viktigt att kunna förebygga utsläppens omfattning vid olyckor genom att det finns en möjlighet att stänga av utloppet från dagvattensystemet. Myndigheten bedömer i enlighet med 4 kap. 3 § vattenlagen att nyttan med att Oy Shell Ab får utföra verksamheten med beaktande av villkoren överstiger risken för att olägenhet eller skada av väsentlig betydelse sker.

Frågan om verkställighet och inledande av verksamheten trots sökande av ändring har prövats enligt 13 § 2 mom. miljöskyddslagen. Beslutets verkställighet gör inte ett sökande av ändring onödigt. Verksamhetens miljöpåverkan har beaktats vid bestämmande av säkerhetens storlek.

Med ovanstående motiveringar bedömer myndigheten att tillståndsförutsättningar i avseende miljöpåverkan som anges i miljöskyddslagen 22 § är uppfyllda, liksom de

krav som ställs på verksamhetsutövarens organisation, sakkunskap och solvens i lagens 23 §.

Avgift

För detta tillståndsbeslut uppbärs avgift i enlighet med avgiftstabell 1 i taxa för Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet, godkänd av Ålands landskapsregering genom beslut nr 30/2007.

Upplag för flytande bränslen, cisterners volym < 200 m ³	€	695
Annonskostnad	€	282,13
Lantmäteriverket, sakägarförteckning	€	0
Totalt *	€	977,13

* Annonskostnad för delgivning av beslutet tillkommer.

Bilagor

1. Ärendehantering
2. Situationsplan för utbytet av cisterner och mätartak, ARK 145 01 S/ 19.12.2007
3. Besvärsanvisning.

Detta beslut har upprättats i två likalydande exemplar. Ett exemplar sänds till sökanden med mottagningsbevis och ett arkiveras i Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighets ärendeakt.

För Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet,

Ordförande Ulrika Karlsson
Prövningsnämnden

Föredragande Erica Sjöström
Miljöhandläggare

ÄRENDEHANTERING

Ansökan

Ansökan har inkommit till Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet 23.06.2008.

Delgivning av ansökan

Ansökan delgavs offentligt under tiden 28 augusti - 18 september 2008 på Mariehamns stads, Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighets samt Ålands landskapsregerings anslagstavlor. Delgivning gjordes också genom annons i tidningen Åland 28.08.2008. I delgivningen framgick att vem som helst hade rätt att skriftligen yttra sig över ansökan inom ovannämnda tid.

Yttranden

Inga yttranden har inkommit under tiden för offentlig delgivning.

Utlåtanden

Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet har begärt och erhållit utlåtande enligt nedan:

- Brand och räddningsenheten, Ålands landskapsregering 13.08.2008.
- Miljöbyrån, Ålands landskapsregering 25.08.2008
- Mariehamns Stad 26.08.2008

Bemötande

Sökanden har beretts tillfälle att yttra sig över sådant som tillförts ärendet av annan än sökanden. Sökanden har avstått från att lämna yttrande.

Delgivning av beslut

Tillståndsbeslutet sänds till sökanden med mottagningsbevis. Beslutet delges offentligt på Mariehamns Stads, Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighets samt Ålands landskapsregerings anslagstavlor och en kopia av beslutet finns under denna tid framlagd för allmänheten på stadskansliet, Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighets kansli och vid Ålands landskapsregerings registratorskansli. Beslutet finns även tillgängligt på internet på Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighets hemsida, www.miljohalsoskydd.ax. Av delgivningen framgår att sakägare kan anföra besvär över beslutet hos Ålands förvaltningsdomstol.